

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

13.12.2018 р.

м. Львів

№ 63/22-рк/к

ТЗОВ «Трускавецький водоканал»
Марченко В.М.
вул. Івана Франка, 59, м. Трускавець,
Львівська обл., 82200

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку житлово-комунальних послуг, зокрема, надання послуг з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, на підставі статті 3 Закону України «Антимонопольний комітет України», Львівським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) проведено дослідження діяльності суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення на означеному ринку.

(1) Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.

(2) Відповідно до статті 23 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення мають право, зокрема, видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.

(3) Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлює правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямований на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Відповідно до статті 30 даного Закону, технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб

забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та телекомунікації.

Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

(4) Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008 за №936/15627 (із внесеними змінами та доповненнями, далі – Правила № 190) визначають порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України.

Пунктом 4.1 Правил № 190 визначено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови. Форма технічних умов наведена в додатку 1 до цих Правил.

Для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника таких послуг:

- заяву;
- опитувальний лист за формою згідно з додатком 2;
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території.

Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

(5) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища Товариства з обмеженою відповідальністю «Трускавецький водоканал» (адреса: вул. І.Франка, 59, м. Трускавець, Львівська область, 82200, ідентифікаційний код юридичної особи – 33086713, далі – ТОВ «Трускавецький водоканал») на ринку надання послуг з приєднання до централізованого водопостачання та водовідведення у період з 01.01.2017 по 13.12.2018.

(6) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ТОВ «Трускавецький водоканал», яке надає послуги на ринку приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення на території м. Трускавець, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його власності та користуванні.

(7) Товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище є послуги з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(8) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить, зокрема, централізоване водопостачання та водовідведення.

Згідно з статтею 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до Закону.

(9) Отримання послуги з централізованого водопостачання та водовідведення є неможливим без отримання послуги з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

Отже, послуги, взаємозамінні з послугою з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення ТОВ «Трускавецький водоканал», яке надає послуги на ринку приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення на території м. Трускавець, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його власності та користуванні, відсутні.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Трускавець не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ТОВ «Трускавецький водоканал».

(10) Споживачами послуг з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення у м. Трускавець є юридичні та фізичні особи, які отримують послуги з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

(11) Отже, територіальними межами ринку надання послуг з приєднання до централізованого водопостачання та водовідведення є межі розташування водопровідно-каналізаційних мереж у м. Трускавець, які знаходяться у володінні та користуванні ТОВ «Трускавецький водоканал».

(12) Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначено період з 01.01.2017 по 13.12.2018, протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

(13) ТОВ «Трускавецький водоканал» здійснює господарську діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні

статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

(14) Аналізуючи ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період з 01.01.2017 по 13.12.2018, встановлено, що в вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ТОВ «Трускавецький водоканал» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

(15) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ТОВ «Трускавецький водоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення у м. Трускавець, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, які знаходяться у його власності та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення у м. Трускавець альтернатива відсутня.

(16) У період з 01.01.2017 по 13.12.2018 на ринку надання послуг з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Трускавець, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у власності та користуванні ТОВ «Трускавецький водоканал» немає жодного конкурента.

(17) Отже, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товариство з обмеженою відповідальністю «Трускавецький водоканал» містить ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Трускавець, із часткою 100 %, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його власності та користуванні у період з 01.01.2017 по 13.12.2018.

(18) Для з'ясування питання, яким чином на даний час, суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється надання послуг з приєднання (підключення) до мереж централізованого водопостачання та водовідведення фізичних та юридичних осіб, Відділення надіслало, зокрема, ТОВ «Трускавецький водоканал» вимогу від 31.10.2018 № 63-02/2446 в про подання інформації.

(19) ТОВ «Трускавецький водоканал» листом від 12.11.2018 № 1198 повідомило Відділенню, зокрема, такі відомості:

«ТОВ «Трускавецький водоканал» повідомляє, що відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 року № 3038-VI, «Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в містах і селищах України» (далі Правила), затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України № 190 від 27.06.2008, зміни доданих Правил, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства № 541 від 09.11.2012, постанови КМУ від 21 липня 2005 року № 630 «Про затвердження Правил надання послуг з

централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення» в ТОВ «Трускавецький водоканал» розроблений стандарт підприємства «Положення про правила видачі технічних умов на приєднання до мереж водопроводу та/або каналізації». Цей стандарт враховує вимоги вищезазначених нормативно-правових документів при наданні послуг з приєднання юридичних, фізичних осіб, власників приватних будинків тощо до мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

Керуючись п.4.2. Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в містах і селищах України, затверджених наказом Міністерства з питань ЖКГ України від 27 червня 2008 № 190, зі змінами на підставі проведених розрахунків в ТОВ «Трускавецький водоканал» виданий наказ за № 155 від 29.12.2017р., який регламентує вартість послуг з розробки та видачі технічних умов з приєднання фізичних осіб до мереж централізованого водопостачання та водовідведення...».

Відділення встановило, що розроблений стандарт підприємства - Положення про правила видачі технічних умов на приєднання до мереж водопроводу та/або каналізації (далі - Положення), який затверджений генеральним директором ТзОВ «Трускавецький водоканал» містить такі умови, зокрема:

«...9. Підприємство видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом одного місяця з дня реєстрації відповідної заяви, з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проекту вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла з водо лічильником або витратоміром іншого типу, які занесені в Державний реєстр засобів вимірювальної техніки, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску, інших умов згідно Правил.

10. При видачі технічних умов Замовнику обов'язково надається технічне завдання на встановлення вузла обліку (№ 1, 2, 3, 4), яке розробляється інженером ТВ та візується головним інженером підприємства, і є додатком до технічних умов...».

(20) Проте, слід зазначити, що виходячи з норм чинного законодавства, а саме Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Правил № 190, **строк** протягом якого Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою становить **десять робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви, а умови стосовно обов'язкового отримання технічного завдання на встановлення вузла обліку, що є додатком до технічних умов – відсутні.**

Зазначається, що відповідно до Правил № 190 замовник послуг отримує **технічні умови**, з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу, та зокрема, **місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.**

(21) Отже, розроблений стандарт підприємства – Положення про правила видачі технічних умов на приєднання до мереж водопроводу та/або каналізації ТОВ «Трускавецький водоканал», не відповідає вимогам Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Правилам № 190, зокрема, в частині строку

видачі технічних умов та встановлення додаткової вимоги стосовно обов'язкового отримання технічного завдання на встановлення вузла обліку, що в свою чергу, може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які мають намір приєднатися до мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

(22) Статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(23) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

(24) Отже, дії товариства з обмеженою відповідальністю «Трускавецький водоканал», які полягають у встановленні споживачам, які мають намір приєднатися до мереж централізованого водопостачання та/або водовідведення умов, зокрема, в частині строку видачі технічних умов, встановлення додаткової вимоги стосовно обов'язкового отримання технічного завдання на встановлення вузла обліку містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене частиною 1 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення на території м. Трускавець, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене та керуючись пунктом 10 статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 та № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

товариству з обмеженою відповідальністю «Трускавецький водоканал» (адреса: вул. І.Франка, 59, м. Трускавець, Львівська область, 82200, ідентифікаційний код юридичної особи – 33086713) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунути причини виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють.

Про результати розгляду рекомендацій адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України повідомити **протягом 2-х місяців з дня їх отримання.**

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

Р.Лешишин